

Velja v Ljubljani

in po pošti:

zelo mala . . . K 84--
 velika . . . 42--
 velika . . . 21--
 za mesec . . . 7--

in izmenstvo:

zelo mala . . . K 95--
 velika . . . 50--
 velika . . . 25--
 za mesec . . . 10--

Jugoslavija

Licijalna k.

Na pismene naredbes brez
pošiljave denarja se ne
moremo ohraniti.Ljubljana, naj pošilja
sl. 1. 1919.Oglasi se računajo po po-
rabljenem prostoru in si-
cer 1 mm visok ter 45 mm
širok prostor na enkrat
40 lin., za večkrat popust.

Uredništvo je na Starom trgu št. 18. Telefon
št. 840. — Upravištvu je na Maršalovem trgu
št. 8. — Telefon št. 85.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vrednjenje glede inseratov i. dr. se naj pri-
loži se odgovor dopisnic ali snemka. — Dopisi
naj se izdajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Ministrska kriza v Belgradu rešena.

Ldu, Belgrad, 7. septembra: Mi-
nistrska kriza je rešena, v kolikor se
tiče sporazuma med strankami, ker je
dosežen sporazum med radikalci in
demokrati. Vprašanje razdelitve portfe-
ljev pa še ni popolnoma rešeno. De-
mokrati dobe skupno s socialisti 10
ministrskih portfeljev, radikalci pa 5.
Govori se, da bo minister za notranje
stvari bržkone Nestorović. St. Protić
bo bržkone minister za konstitucijo,
dr. Kramer ostane minister za trgovino,
vendar pa še ni padla odločitev, ka-
terim osebam se poverijo posamezni
portfelji, ker je vprašanje razdelitve
ministrskih sedežev rešeno doslej samo
v glavnem, t. j. koliko jih dobe posa-
mezne stranke. Čuje se, da so demo-
krati sporočili Narodnemu in Jugo-
slovanskemu klubu, da so pripravljeni
priznati vsakemu klubu po 1 ministr-
ski portfelj, ako sprejmeta delavni
program vlade.

Prostoslav:

Regulacija valute.

III.

Kdo naj plača šest milijard?

Krona Ninčeve modrosti je bil
pa predlog, da se izmenjajo krone s
srbskim dinarjem v razmerju 5:1. Po
tem ključu naj bi se bile prepisale v
dinarje tudi vse terjatve (hranilne
vloge, hipoteke, terjatve iz pogodb,
zavarovalne terjatve itd.) Z eno besedo,
za pet kron bi se dobilo en dinar.
Ni potreba še enkrat omenjati, kako
katastrofalno bi vplivala ta izmenjava;
prizadeji pa bi bili v prvi vrsti revni
hranilci, dočim bi se veržniki in pest
smejali, ker bi bil zanje premoženjski
davek jako žalostno odmerjen, češ —
da se ne oškoduje trgovine in indu-
strije. Prizadeji bi bili občutno tudi
naši denarni zavodi, ponos Slovenije.

Kakor smo rekli, je konto jugo-
slovanskih kron pasiven za sedem mi-
ljard, od katerih mora šest milijard
izginiti iz prometa. Plačati jih moramo
mi, prebivalci prejšnjih avstro-ogrskih

pokrajin. Kdo od nas naj plača glavni
del? Po Ninčiču — reveži in denarni
zavodi. S tem bi bil Ninčič revežem
vzel zadnji vinar, denarne zavode
spravil v stisko in tako trgovino in
obrti malone uničil, rešil pa bi bil
vojnim dobičkarjem njihove milijone.
Ninčič pa bi bil tudi oškodovalec srbski
dinar, kajti danes je srbski dinar
dobro krit; če bi se pa izdalo naen-
krat brez pravega kritja 1.400.000 novih
dinarjev (ki bi bili potrebni za odkup
sedem milijard kron), dvomimo, da
bi bilo to v korist kurzu srbskega
dinarja.

Kaj pa pravimo mi? Kakšen je
naš program:

1. Takoj naj se vzame iz prometa
za 2.000.000.000 kron od gotovine,
ki kurzira, in sicer:

a) ali po češkem vzorcu in dr.
Brezigajevem predlogu s tem, da se
kolekujejo višji bankovci s koleki po
trideset odst.

b) ali po našem predlogu s tem,
da izda država začasne, če tudi še
tako primitivne novčanice, glaseče se
na ime jugoslovanske krone, ki se naj
izmenjajo za stare žigosane krone v
razmerju 2:3, tako da se dobi za tri
stare krone dve novi kroni.

S tem bi se vrednost jugoslo-
vanske krone dvignila in ustalila.

Ta operacija bi zasebnike zadela
jako malo in tudi denarnih zavodov
ne preobčutno. Pevdarjamo vnovič,
da gre samo za gotovino, ne pa tudi
za terjatve.

2. Tekom enega leta naj se izterja
premoženjski davek, ki bode dal štiri
milijarde kron. Ta naj se pobere le
od aktivnega premoženja, po lest-
vicah, kakor predlagano. S tem bodo
prizadeji vojni dobičkarji, veržniki in
drugi bogataši, ne pa reveži. Ali ni
pravično, da plačajo te štiri milijarde
tisti ljudje, ki so s svojim verženjem
in nereelnimi dobički sploh spravili
preveč denarja v promet in napravili
draginjo? Saj obratni kapital za trgo-
vino in poštene dobiček se bode vsa-
kemu pustil, kar pa so si ti ljudje
igraje pridobili, to naj dajo državi.
(Kaj pa tisti, ki so znali spremeniti
papir v zlato in dragulje? — Kdo bo

vzel tistim? Ali bi ne kazalo omejiti
prostega prometa z zlatom in dragulji
v korist države? Op. stavca.)

Premoženjski davek se po našem
načrtu razteza na nepremičnine,
trgovske zaloge in vsako-
vrstne terjatve; izveta pa je od
tega davka gotovina, katero smo že
pod 1. obdavlili.

Glede hranilnih vlog naj bi
se denarnim zavodom predpisala naj-
nižja postavka premoženjskega davka,
namreč deset odst., in se jim dalo na
prosto, da malih vlog sploh ne ob-
davčijo, zato pa bolj občutno obdav-
čijo večje vloge in kontokorente.

3. Nemudoma naj se ustanovi
devizna centrala, ki naj skrbi za pra-
vilno notiranje dinarja in žigosane ali
jugoslovanske krone.

Za eno leto vsaj se ne moremo
izogniti dvojni valut. Pa, ali je to
nesreča?

4. Čim bode premoženjski davek
izterjan, naj izda emisijska banka za
eno milijardo dinarjev, ki bodo kriti
na način, kakor smo že v prejšnjem
poglavju povedali, in naj jih zamenja
za zadnjo milijardo kron po takratnem
kurzu. S tem bode izginila zadnja
krona, valuta bode enotna in lotili se
bomo lahko drugih važnih gospo-
darskih vprašanj.

Kaj nas loči torej od g. Ninčiča?
Načela. On hoče krono upropastiti,
oz. jo je že malone upropastil in
potem navali breme šest milijard re-
vežem in denarnim zavodom, s čimur
bi bili tudi pošteti trgovci uničeni.

Mi hočemo krono rešiti, oz.
njen kurz stabilizirati in navali
breme šest milijard na veržulke,
vojne dobičkarje in bogataše.

Za nami pa stoji ves jugoslo-
vanski narod, ki želi, naj bi nikdar
več ne postal kakšen Ninčič finančni
minister!

Polnoletnost.

Po srbskem in črnogorskem za-
konu je polnoleten, kdor je dočel
21. leto svoje starosti. Po avstrijskem
zakonu, ki je veljal pri nas, pa tudi
na Hrvaškem, pa je dočel človek

polnoletnost šele z dovršenim 24. letom;
ravnotako tudi v Bosni in Hercegovini.
Ta razlika se je morala izenačiti, tem-
bolj ker smo mi s svojim določilom
bili precej osamljeni. Naši sosedi
Nemci in Lahji, kakor tudi Francozi,
dosežejo polnoletnost z 21. letom.
Svitarji celo že z dovršenim 20. letom.
Ravnotako je v Rusiji. Tudi Nemška
Avstrija je sledila temu vzgledu ter
določila, da postane polnoleten, kdor
izpolni 21. leto. Z zakonom z dne
31. julija 1919, ki je bil objavljen dne
2. septembra v „Službenih Novinah“,
je za vso kraljevino Srbov, Hrvatov in
Slovencev uzakonjeno, da postane vsak
naš državljan polnoleten s pričetkom
dneva, katerega dopolni 21. leto svoje
starosti. Za nazaj zakon ne velja. Vsi,
ki so bili tedaj dne 2. septembra stari
več kakor 21, pa manj kakor 24 let,
so postali polnoletni z dnem 2. sep-
tembra 1919. Pozdravljamo ta zakon
kot mal toda zelo važen korak na
poti izenačenja zakonov v Jugoslaviji.

Podpredsednik deželne vlade dr. Žerjav v Mariboru.

Ldu, Maribor, 6. sept. Podpredse-
dnik Deželne vlade za Slovenijo, dr.
Žerjav, je danes tekom dopoldneva
sprejel veliko število strank, med njimi
tudi Nemce, kakor bivšega maribor-
skega župana dr. Schmidterja in pod-
župana dr. Orosla. Ob sklepu svojega
uradnega dneva je sprejel tudi tukaj-
šnjega člana dopisnega urada, ki mu
je postavil razna vprašanja. Na vprašanje,
kaj je pravzaprav namen njegovega
poseta v Mariboru, je odgovoril g.
podpredsednik: V splošnem me je
napotila semkaj okolnost, da je Mari-
bor za Ljubljano drugo najvažnejše
mesto v Sloveniji. Ker spada gospo-
darski referat v moj delokrog, sem
smatral za potrebno, da pridem sem-
kaj in tako strankam prihranim pot v
Ljubljano. Tukaj, na licu mesta, kjer
so mi domači uradi v svrhu takojšnjih
informacij na razpolago, dobim jas-
nejšo sliko, zlasti o kočljivějšíh stva-
res. Na srcu mi je povzdiga slovenske

Dr. Janko Leskovec:

Jubilej in še kaj.

Spomini in slike iz vojne dobe.
(Dalje.)

Gospod stražmojster puško doi
postavljajo, in mene sabo vabijo, re-
koč, da sem aretiran v imenu zakona.
Določena prizora ni lahko pozabiti.
Gospa sollicitatorjeva, pri kateri sem
stanoval in imel hrano, je stopicala
sem in tja bolj preplašena kakor
piška, ki jo je poprej zaklala. Sollici-
tator in sodni oficijant Vodušek sta
obledela kakor zid in povesila oči,
gdč. učiteljica Kocmatova se je tresla
kakor šiba na vodi. Sam sebe nisem
mogel opazovati, a zadnje imenovana
ni je pozneje pripovedovala, da sem
bil rudeč kakor kuban rak in da je
vsak čas pričakovala, da bom planil
nad nepovabljenega gosta. Priznam,
da sem imel enaka čutila, a v tem
slučaju bi bil upor brezupen.

Rekel sem slavnemu odposlanstvu,
da naj me vsaj toliko časa pustijo, da
oberem piško. Bila je tako dobra, da
je nisem hotel pustiti in kljub ugo-
voru gospoda straž. stra, da to sto-

rim lahko tudi v zaporu, sem nade-
ljal z obedom, dokler mi ni zagrozil
vsemogočnej, ki dela sedaj za svoje
denunciacije pokoro v bližnici, da
me odvede s silo. Šele na to sem se
dvignil in možakarju se je tako mu-
dilo, da nisem mogel vzeti niti obleke
s seboj. V preljubnem spremstvu
sem odšel v zanikerno bajto, ki so jo
imenovali občinsko hišo. A glavo sem
nosil pokonci!

V občinski posvetovalnici so me
sprejeli sovražni, dasi znani obrazi
nemškutarskih tržanov. Zaskrbelo me
je, da me preiščejo takoj in najdejo
cijankalij, ki sem ga imel raztopljenega
spravljenega v neznatni tubi. Izprosil
sem si dovoljenje iti na stranišče in
pri tem skril dragoceni zaklad v tlatem
delu telesa, ki ga, kakor pravi nekje
Jurčič, fini Francoz ne imenuje.

Zaprl so me v ječo okr. sodišča
v prostore, kjer je bilo pred menoj
precej potepuhov in beračev. Bilo je
toliko bolj, da nisem mogel spat. Pa
kaj; tak zločinec je moral biti vesel,
da ga niso javno na St. Lenartskem
trgu obesili v spodbudo vsem državi
zvestim elementom in v strah ljudem,

ki so se še upali imenovati Slovenci.
Prihodnji dan sem dobil obisk
sodnika in zdravnika, obeh Slovencev.
Ubogi sodnik, ki se je tresel bolj ko
jaz, me je vprašal po mojih željah in
mi dal prinesiti nekaj knjig in tudi za-
konike. Toliko sem namreč že izvedel,
da sem obdolžen epijonaže v korist
Srbiji. Zdravnik mi je dovolil 10 ci-
garet dnevno; malenkost zame, ki sem
ih pokadil tiste čase dnevno 60. Med
kajigami, ki mi jih je ječar prinesel,
je bil tudi koledar družbe sv. Mohorja
z 1914, opisujoč balkansko vojsko
in slaveč junštvo nepremagljive srbske
vojske. Kaka ironija usode, čitati ta
slavospev v sedanjih dobi!

Dan pozneje se mi je zdelo, da
čujem v zaporih znani mi glas sollici-
tatorjev. Pa to je morala biti zmota;
iz kakega vzroka naj bi vendar njega
zaprl? No pa takrat je bilo vse mo-
goče.

Tretji dan zjutraj so me odpravili
v Maribor v poštnem vozu in v spre-
stvu mlajšega orožnika, ki se je delal
sicer Slovenca, toda bil vsled svoje
sladkobe tembolj nevaren. Ta mi je
poidil, da je sollicitator res aretiran,

toda ne iz političnih motivov, temveč
radi tega, ker ga dolže, da je sam
ukradel dotični znesek v šefovi pisarni
in razmetal in opustošil pisarno. Lagal
je g. orožnik, kakor sem se pozneje
prepričal; pa kaj boš zahteval od
nemškutarskega orožnika? V Mariboru
so me zaprl v samotno celico in pri-
čakoval sem, da pridem v predpisanih
24 urah pred preiskovalnega sod-
nika. Pozabil sem, da je nastopilo
vojno pravo. Pri izprehodu aretirancev
drugega dne sem zapazil, da se je
naše število znatno pomnožilo in z
velikim začudenjem mi je pravil ječar,
da se mu še nikdar ni pripetilo, da
bi imel skoraj same doktorje in drugo
inteligenco pod ključem. Od daleč se
je posvetila znana postava drja. Rozine,
ki je nervozno grabil okoli telovniko-
vega žepa. Pozneje se mi povedalo,
da mu niso dovolili niti ure vzeti s
seboj in da mu je hudo manjka. Opa-
zil sem tudi odvetnika drja. Vladimira
Serneca, ki je bil tako nervozen, da
mi je komaj mogel zašepetati servus.
Jaz sem se že otreseel nervoznosti in
sem ga pozdravil s smehljajem.

(Dalje pidi.)

trgovine in drugih obratov, zlasti pa industrije, tukaj v središču dravskih in murskih okrožij, oziroma tukaj v naši glavni obmejni trdnjavi. V tem kratkem času sem izprevidel, da bo moj zapečni prihod potreben in stavlil bom predlog, da se v Mariboru določijo gotovi uradni dnevi. Govoril sem z zastopniki različnih gospodarskih organizacij, sprejel pa sem tudi razne sikanke, da njih želje sporočim na pristojnem mestu. Ravnotako sem sprejel tudi mnogo zastopnikov in pa sikanke nemškega dela tukajšnjega prebivalstva.

Na razna stavljenja vprašanja političnega in gospodarskega značaja je odgovarjal g. podpredsednik uredniku nastopno: Svoj kratko odmerjen čas sem uporabil tudi za to, da si ogledam elektrarno na Fali. Upam, da se bo Maribor že letos pokazal v sijaju električne luči iz tega največjega našega podjetja. Ukrenil bom takoj, da nam romunska vlada izroči za daljnovid naročeni aluminij.

Kar se tiče železniške zveze s Prekmurjem, moramo seveda računati s tem, da je proga Špilje-Radgona za nas izgubljena, in to ne glede na Radgono samo, ki je ne smatram za izgubljeno. Umevno je, da iskreno pozdravljam načrt železniške zveze Maribor - Slovenske gorice - Radgona in dalje Ljutomer-Ormož. Smatram ta načrt za nujno gospodarsko potrebo. Z ozirom na to pa, ker je naša država v tem času na vseh koncih in krajih s perečimi posli preobložena, je treba spraviti to vprašanje takoj v ospredje s pomočjo iniciative lokalnih činiteljev, občin, okrajnih zastopov, večjih gospodarskih in trgovskih podjetij, pa tudi zasebnikov, ki naj bi skupno stvorili društvo, da isto financira pripravljala dela ter najde pot, kako bi se ta železniška zveza zgradila z zasebnim kapitalom, zahtevajoč od države le obrestno jamstvo in nekoliko neposredne podpore.

Vprašanje Radgone ne smatram še za zaključeno. Za obe narodnosti namreč ni mogoče, da bi ostala taka odločitev končnoveljavna in da bi Radgona na ta način bila odrezana od zaledja. Gre tudi za zelo pereče gospodarske koristi, zlasti novopridobljenega Prekmurja, in Nemška Avstrija bo morala uvideti, da nikakor ne more vzdrževati radgonskega klina v našem mesu. Med obema državama, ki bi lahko prišli do prijateljskih odnosov, bi bila rešitev v sedanjih obliki stalna ovira vsakega sporazuma.

Kakor znano, je sedaj kočljivo vprašanje Prekmurja rešeno. To ozemlje tvori upravno celoto, ki ne bo deljeno v dva dela. Potrebno je sedaj da se vojaška uprava unificira, s čemer bo sama po sebi ujedinjena tudi civilna uprava pod enim civilnim komisarjem. Končnoveljavno se bo vprašanje Prekmurja moglo seve da šele tedaj urediti, ko bo pogodba z Madžarsko podpisana.

Kar se tiče varstva narodnostnih manjšin, priznavam veliko važnost tega vprašanja, vendar pa bo treba počakati končnega besedila dogovora, ki so ga naši delegati sklenili v Parizu in ki kaže potrebno razumevanje v enakopravnosti manjšin. Delegacija je vodila pri tem seveda tudi misel na naše manjšine v Nemški Avstriji in Italiji. V tem pogledu se bo vedno uveljavljalo načelo recipročnosti in bo naše nastopanje n. pr. v Mariboru primeru nastopanju napram Slovencem, n. pr. v Ziljski dolini.

Glede sekvestriranja premoženja tujerodcev je urednik opozoril g. podpredsednika, da so Nemci po razglasitvi avstrijske mirovne pogodbe posilili predzini in je navedel konkretni primer mariborskega zlatarja Igerja, ki se je takoj po objavi mirovne pogodbe v „Marburger Zeitung“ upri sekvestru, češ, da se uklanja le sili, da bi pa v tem primeru takoj obvestil „svojo vlado na Dunaju“. G. podpredsednik je o tej stvari izjavil, da v tem pogledu ni nastopila nobena izprememba dosedanjih določb. Razveljavljenje dotičnega člena 47 za Nemško Avstrijo ne pomeni, da bodo tuji državljani brez našega dovoljenja

pri nas izvrševali obrti, temveč je, da se njihovo dosedanje premoženje ne bo uporabilo za vojno odškodnino Srbiji. Kakor hitro izroči Nemška Avstrija jugoslovansko imetje, nahajajoče se v Avstriji, bomo mogli realizirati premoženje, ki ga imajo v Jugoslaviji. Kateri Avstrijec pa dobi pri nas obrtno dovoljenje, je izključno naša notranja zadeva, dokler ne pride v tem oziru na podlagi eventualne trgovske pogodbe.

Ldu Maribor, 6. sept. Podpredsednik Deželne vlade dr. Žerjav se je danes odpeljal v spremstvu vladnega komisarja dr. Pfeifferja v Rogaško Slatino.

Avstrija podpiše mirovno pogodbo.

Ldu Dunaj, 7. septembra. V današnji seji narodne skupščine je bil dr. Renner s protestom proti kršitvi prava samoodločbe Avstrije po mirovni pogodbi poverjen, da podpiše mirovno pogodbo. Protest je bil sprejet soglasno. Za podpis mirovne pogodbe je bilo oddanih 97 glasov proti 23.

Politični pregled.

p **Reparacijska komisija na Dunaju.** Ldu, Dunaj, 7. sept. (Čtu.) Kakor poročajo, je za predsednika dunajske sekcije reparacijske komisije določen Amerikanec dr. Alfonso Tayler.

p **Hoover Čehoslovski.** Ldu, Praga, 7. septembra. (Čtu.) Ministr. predsednik Tusar je danes prejel pismo od Hooverja, v katerem le-ta čestita k uspešnemu razvoju čehoslovaške republike in tudi za bodoče obljublja svojo pomoč.

p **Kriza na Poljskem.** Ldu, Moravska Ostrova, 6. sept. (Čtu.) „Monitor Poljski“ poroča, da je justični minister Stupianski demisijski. Njegov naslednik je Brantislav Sobolevski.

p **Poljaki in Ukrajinci.** Ldu, Mor. Ostrova, 6. septembra. (Čtu.) Iz Varšave poročajo, da je Romunija s Peljurovo vlado sklenila pogodbo, po kateri se Ukrajinci odpovedujejo Besarabiji in se Romunija zavezuje, dobavljati Ukrajincem orožje in municijo.

p **Čehi in Poljaki.** Ldu, Praga, 7. septembra. (Čtu.) Minister za nar. brambo je poslal tešinske mednarodni komisiji brzojanko, da se mora pritoževati, ker so Poljaki dne 4. septembra oddali proti čehoslovaškim vojakom 100 strelcev; Čehoslovaki niso odgovarjali. Protestira proti kršitvi dogovora s tešinsko mednarodno komisijo in prosi za odpomoč.

p **Poljaki proti Čehom.** Ldu, Varšava, 6. septembra. (Čtu.) Posl. Hinka in Machaj sta se odpeljala v Pariz, da bi tam nadalje subverzivno delovala proti čehoslovaški republiki.

p **Personalna unija med Romunsko in Ogrsko.** Ldu, Bečkerek, 6. septembra. Aradski „Romanul“ priobčuje vestromunskega agencije „Dacia“, glasom katere se ideja o romunsko-madžarski personalni uniji vedno bolj razširja. Velika nasprotja, ki vladajo glede notranje politike med aristokracijo in demokrati, so v tem vprašanju neznaatna.

p **Kriza na Romunskem.** Ldu, Veliki Bečkerek, 7. sept. „Romanul“ piše, da politična kriza še vedno traja. Marghiloman, predsednik nar. konservativne stranke, in predsednik erdeljske vlade sta odpotovala v Bukarešto. Kralj je sprejel v avdijenci mnogo vodilnih oseb.

Razna poročila.

Mednarodni promet in Avstrija.

Ldu, St. Germain, 7. sept. (Čtu.) Avstrijska mirovna delegacija v St. Germainu je izročila predsedniku mirovne konference noto v kateri povdarja, da se snuje direktna železniška zveza med Parizom in Varšavo in med Parizom in Bukarešto, od katerih nobena ne bo šla preko Avstrije ozir. preko

Dunaja. Nota pravi, da bi taka izločitev Avstrije in Dunaja iz mednarodnega železniškega prometa pomenjala težko oškodovanje Avstrije, ker bi bila njena tajska industrija ogrožena.

Italija povrne zaplenjene ladje.

Ldu, Belgrad, 6. sept. Vrše se pogajanja za to, da bi se vse trgovsko brodovje, ki se deloma nahaja še v rokah Italijanov in ki je last raznih naših parobrodskih družb, povrne tem družbam. Posredovanje za povrnitev teh ladij je prevzela Amerika.

Vabilo

na

XXX. redno veliko skupščino

„Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“

v nedeljo, dne 14. septembra 1919, ob 10. uri dopoldne

v Ljubljani, v veliki dvorani „Narodnega doma“.

SPORED:

1. Nagovor prvomestnika.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo.
4. Poročilo nadzornišva.
5. Volitev članov v družbeno vodstvo.
6. Volitev nadzornišva (5 članov).
7. Volitev razsodnišva (5 članov).
8. Slučajnosti.

Vodstvo „Družbe sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani, dne 18. avgusta 1919.

Narodno gledališče v Ljubljani.

Otvoritev dramskega gledališča.

Brez dolgih uvodov in programov, brez umetniških diskusij in poročil o naši bodoči sezoni, se je vršila v soboto prva dramska predstava v našem gledališču. Ni bilo niti običajnega bobnanja po listih, tako da navaden meščan, ki je danes obdan od šuma dnevnih skrbi in vesti, komaj zapazil, da se je „teater“ začel. Vse to priča o samozvesti intendanci, ki veruje v svoj uspeh. Šel sem zvečer v gledališče v trdnem prepričanju, da je že vse razprodano in sem upal le slučajno dobiti še kako vstopnico — ko pa sem stopil k blagajni, so bile skoraj vse lože še na razpolago. To bi kazalo na to, da je treba o otvoritvi menda vendar le malo več govoriti v javnosti. Gledališče torej ni bilo nabito polno, lože so bile po večini prazne, pa na lože se zdi, da pri naši drami več ne računamo. Navadili smo se njih praznote in gremo naprej na dnevi red. Zato je bil poln parter, balkon in galerija.

„Dnevi našega življenja“. Začeli smo torej z rusko dramo. To ima svoj pomen. Kakor se zdi, bo stala cela letošnja sezona pod ruskim uplivom: naša slovenska dramska umetnost more s tem samo profitirati. Dodažaj smo stali pod uplivom nemške in zapadne šole. Niti Čehi niso prinesli kaj posebnega svojega, novega — zdaž pa se zdi, da homo skušali hoditi v šolo pri ruskih mojstrih. — Dobro. Otvoritevna predstava je torej označevala nekaj program letošnje sezone. Tudi igralci so bili povečini novi, mladi. Zapazilo se je takoj, da je med njimi nekaj dobrih sil. Andrejeva drama „Dnevi našega življenja“ je bolj silka iz življenja ruskega dijaštva nego drama, a ta silka je podana pestro in sarkastično, jasno in globoko, tako da jo dobro občuti on, ki je kdaj pogledal v globino ruskega življenja zadnjih desetletij. Igra je izzvenela harmonično in so v posameznih scenah igralci dobro pokazali svoje zmognosti.

Omenimo naj gosp. Martinčeviča kot Holjo in gdč. Pregarčevca kot Olgo. Onufrij se je izkazal, oficir Gabršček je bil sijajen, g. Osipovcu se pozna, da je mojster. Skratka: obeta se nam lepa dramska sezona.

V nedeljo se je igral Strindbergov „Oče“ z g. Boršnikom v naslovni ulogi. Sinoči „Faun“. O tem in drugem izpregovorimo drugič.

Dnevne vesti.

dn Opozarjamo na narodbo deželne vlade št. 259 z dne 9. jan. t. l. glasom katere sta točenje in nadrobna prodaja žganih opojnih pijač prepovedani. Ker dež. vlada zlasti zadnji čas strogo nadzira prodajo žganja opozarjamo še enkrat vse prizadete, da se strogo drže predpisov člena 1. te naredbe, ki se glasi: Točenje in nadrobna prodaja žganih opojnih pijač sta prepovedani. Pridatek ruma ali konjaka k čaju v največji meri 4 cl za porcijo se ne smatra za točenje žganja v smislu te naredbe. Za žgane opojne pijače v zmislu te naredbe je smatrati vse žgane opojne tekočine, namenjene človeku za uživanje, ki so primerne za pijačo s primesjo ali brez primesi (špirit, rozolja, rum, liker, brinjevec, slivovka, konjak itd.); pri tem je vseeno, ali so napravljene s kuhanjem ali kako drugače (z esencem ali drugimi surogati) in brez ozira na to, v kateri obliki se oddajajo. Ta prepoved ne velja za oddajo žganih opojnih pijač v zdravilne namene po zdravnikovem zapisu. Eventuelni prestopki se kaznujejo v prvo z globo od 200 K do 1000 K, v drugo z globo od 1000 K do 2000 K, v vsakem nadaljnjem primeru pa z globo od 2000 do 4000 K.

dn Civilni komisar za Prekmurje dr. Lajnšič se je preselil iz Rapgone v Mursko Soboto in uraduje odlej tam.

dn Imenovanje. Okrajni glavar in predstveni predstojnik pri predsedstvu deželne vlade dr. R. Andrejka je bil imenovan deželno-vladnim svetnikom.

dn Veržništvo in tihotapstvo z živino. Stalna prikazen po vseh sejnih na Dolenjskem in Štajerskem je trgovec B. iz Krškevasi. Ko je vaš list pred par meseci opravičeno opozarjal vlado na draženje živine po zagrebških čifutih in je vlada nato izdala ostrejšo odredbo, je B. hitro uvidel položaj: njemu kot domačinu ne more orožništvo nič, če kupuje živino in če jo boljše plača, kot naši mesarji za domač konzum. In tako nakupi on — trgovec — živino po pretiranih cenah, potem pa jo vtihotapi na Hrvatsko in jo proda ondodnim ljudem po še višjih cenah, judje pa dalje kot hrvatsko živino v inozemstvo. B. je nakupil 30/8: v Krškem 6 parov volov, 1/9. v Radečah 4 pare. Opozarjamo oblastva nujno na tega možaka, da ga povprašajo, kam spravljiva živino in ga poučijo, da je verženje prepovedano.

dn Otvoritev telefonske centrale z javno govorilnico pri pošt-nem uradu Murska Sobota, Beletinci in Prošenjakovci. Dosedaj so se zgradile v Prekmurju sledeče telefonske zveze: 1. Telefonski vod od Ragone čez Mursko Soboto do Beletincev. 2. Telefonski vod od Murske Sobote do Prošenjakovcev. V vodu od Radgone do Beletincev sta se otvorili telefonski centrali z javno govorilnico v Murski Soboti in Beletincih za krajevni in medkrajevni telefonski promet. V vodu od Murske Sobote do Prošenjakovcev se je otvorila telefonska centrala z javno govorilnico v Prošenjakovcih za krajevni in medkrajevni telefonski promet.

Ljubljanske vesti.

1 Hrv. gostje v Ljubljani. Včeraj sta dospela v Ljubljano prof. Bazala in dr. Dežman.

1 Hrv. pevsko društvo „Svoboda“ je zapelo včeraj dopoldne na gradu naše himne. Pesem se je dobro čula po ljubljanskih ulicah.

1 Gledališki svet. Člani gledališkega sveta naj se zanesljivo udeležijo seje, ki bo v sredo, dne 10. t. m. ob 17. v pisarni Matice Slovenske.

1 HAŠK: Irlirja 4:3 (2:0); 2:2 (1:2). Dva lepa dneva sta prijavila v nedeljo in na praznik prijatelje športa na Igrišče „SK Irlirja“. Bilo je obakrat do 3000 ljudi. Hrvatski gostje so nastopili v svojih temnih

barvah; krepke postave, ki se jim pozna utrjenost v igri in teku. Ilirija je postavila svoje prvo moštvo z novim golmanom. Takoj spočetka se je pokazalo, da hrvatski igralci dobro kombinirajo, dočim se je pri Iliriji pokazala stara napaka: slaba kombinacija in neodločnost v napadu. Zato se je igralo bolj na strani Ilirije. V obrambi pa je bila Ilirija — kakor vedno — slajna, zato je razbila vse preteče napade. Videli pa smo nekaj krasnih napadov z levega krila, ki so prinesli Slovincem uspeh. Včeraj se je igralo razmeroma na obeh straneh bolj. Ilirija je izgubila mnogo ugodnih šans. Igra je bila fair; včeraj malo ostra. Želeli bi bilo, da se občinstvo ne vrti v sodnikove razsodbe, ker to samo moti. Občinstvo je obkraljilo goste živahno aklamiralo in jim po včerajšnji igri priredilo ovacije. Želeli bi si še mnogo enakih športnih prireditiv.

Cvetje namesto Radeckega
se je pojavilo te dni na podstavkih, s katerih so pošteni Jugoslavlani svoj čas vrgli Radeckega. Oni, ki so govorili o vandalizmu, se zdaj lahko prepričajo, da to cvetje bolj krasl Ljubljano nego Radecki. Okrasje (vaza s cvetjem) prav lepo izgleda.

Stanovanjska beda v Ljubljani. Od 1. septembra uraduje v Ljubljani državna stanovanjska komisija. Ali bo kos ogromni nalogi, ki jo čaka? Ali bo imela dovolj odločne volje in moči, poskrbeti streho stotinam družin, kojih očetje služijo v dobrobit domovine? Ali bo imela dovolj odločnosti, poskrbeti za to, da se iz Ljubljane čimprej umakne stolina in stotine strank, ki lahko žive na deželi, ne da bi bil s tem ogrožen njih življenjski obstoj in ne da bi s tem škodili javni blaginji? Brezstanovanjci doli javni blaginji? Brezstanovanjci hočemo pokazati, da nas mineva potrebnost in so odločni javno pokazati na pot, ki jo hočejo nastopiti, ako bi bili primorani ostati čez zimo brez stanovanja. V ta namen sklicujejo javen shod, ki se vrši v petek, dne 12. septembra ob pol 20. uri v Meslinem domu. Komur je stanovanjska kriza mar, naj se shoda udeleži!

Veterinarji! Sestanek se vrši 11. t. m. ob 15. pri „Novem svetu“. Važno za vse! Akcijski odbor.

Odbor slov. farmacevtskega društva sklicuje sestanek članov na dan 9. septembra ob 20. uri v gostilni „pri Roži“ v I. nadstropju. Tovariši in tovarišice udeležite se polnoštevilno.

Vaje orkestralnega društva „Glasbene Matice“ se vrše v tekočem tednu kot sledi: v torek 9. t. m. ob pol 6. uri zvečer za II. violino, v sredo 10. t. m. ob pol 6. uri za violo in v četrtek 11. t. m. ob 6. uri za čelo. Prosim, da se vsi člani, ki žele sodelovati pri koncertu, udeležijo teh vaj zanesljivo in točno.

Pokrajinske vesti.

kr Litija. Prošlo nedeljo 24. avg. se je vršil v Šmartnem pri Litiji ustanovni občni zbor gremija trgovcev za polit. okraj Litija.

kr Abst. krožek ljubljanskega učiteljskega prireditelja dne 14. t. m. izlet v Krško. Radi natančnejšega dogovora je sestanek 10. t. m. ob 17. uri v ljubljanskem domu II. nadstr. — Vabljeni so tudi neabstinentinje in neabstinenti.

kr Prijeti tatovi. Orožnikom v Vevčah se je posrečilo izslediti družbo tatov in vlomilcev, ki so zadnje čase ogrožali zasebno lastnino v našem okraju. Pri „delu“ so bili navadno preoblečeni v vojake, tako da se je sumilo, da so napadali kakli tuji vojniki in ne domačini. Sedaj upamo, da bo zopet red in mir v našem kraju.

kr Slavnost v Ptuj dne 7. t. m. je nad vse pričakovano slajno uspela. Poročilo priobčimo jutri.

kr Videm. Pri nas imamo nemškutarje, ki nemškutarijo že tako izživahno, da nam je postalo preveč. Če se takoj ne neha, bomo segli po radikalnih sredstvih. Videmski fantje.

kr Braslovče. Simbol našega nemštva je bil in ostane Bienov osel,

ki je sicer v srcu zakrknjen boljševek, pa vseeno mora noč in dan vozariti gor in dol po trgu nadebudni naraščaj braslovškega nemštva. Oslovo riganje, pomešano z divjim kričanjem v interesantni braslovški švabščini — kako poetično to upliva. Navzlic temu pa smo mi Braslovčani trdovratnega mnenja, naj se ta komedija neha. Tisti direndaj brezposelne buržoazjske po trgu se nam zdi že preneumen in tudi izzivati se ne pustimo, kar bo pač vsakemu jasno, tudi g. Bienu, ki se še ni privadil novim razmeram. G. Bien Edler v. Guldenreuth, saj vam nihče ne zameri, da ste rojen Nemec, ali živeti se pa že vendar enkrat morate v novi položaj in opustiti tudi zavajanje nesamostojno mislečih ljudi, s kakršnimi so Braslovčje žalobno zelo oblagodane. Najno vaš opominjamo, da takoj prenehate z vsakršnim izživljanjem, sicer bomo prinesli svari iz let 1914—1918 na dan. H koncu bi še omenil, da nas zelo neprijetno dirne, ko vidimo, kako intimno občujejo z njimi nekateri Slovenci. Za enkrat dosti!

Sokol.

s Celjski Sokol priredi v nedeljo dne 14. septemb. na telovadšču za svojo telovadnico v mestni ljudski šoli veliko javno telovadbo, pri kateri sodelujejo ne samo sosednja sokolska društva, ampak tudi Hrvati in Srbi. Dopoldne se vrši manifestacijski obhod po mestu in po telovadbi veselic v vseh prostorih narodnega doma. Natančnejši vspeled se še objavi.

s Sokol Trbovlje naznaja, da se že enkrat objavljena javna telovadba preloži nepreklicno na 14. sept. ter prosi vsa bratska društva in prijatelje Sokolstva, da ta dan pohite v največjem številu v Trbovlje. Javna telovadba in potem ljudska veselica, pri kateri sodeluje vojaška godba iz Ljubljane, se vrši v korist sklada za prepotrebno stavbo sokolskega doma.

Kulturni pregled.

ki Koncert. Naš odlični slovenski koncertni pianist gospod Ciril Ličar bo pred svojim odhodom na koncertno turnejo z mojstrom Kocianom v Prago sredi meseca septembra nastopil v koncertu, ki ga priredi Glasbena Matice v Ljubljani v Unionski dvorani.

ki Delo pevskega zbora Gl. Matice v prihodnji seziji. Kakor čujemo od ravnotejca g. M. Hubada bo imel pevski zbor študirati v prihodnji seziji mnogo zanimivih novosti. Izvajati bo treba: Premrl: Jugoslovanska himna; Ravnik: Ženjica; Pavčič: Če rdeče rože zapade sneg (posvečeno pevskega zboru Glasbene Matice in njega koncertin. vodji); Premrl: Solnčna pesem sv. Frančiška (z orkestrom); Adamič: Bela breza se zdramila, Ecce dolor.; Lajovic: Črna slutnja; Pomladni spev; Adamič: Pusto je; dalje novi, še nepoznani rukoveti srbskih narodnih pesmi, več hrvatskih, in mnogo drugih skladb iz slovenske, hrvaške, srbske, češke in poljske literature itd. Vsi naši ljubi znanci stari in novi pevci na krov; Poveljnik naše čete čaka, Priglasil naj vsak svoj pristop odboru pev. zbora Gl. Matice kar po dopisnici še do 15. septembra, da sestavimo mogočen zbor za nastop izven Slovenije in začnemo takoj z delom! Pevski pozdrav! Odbor.

Plavalna tekma v Karlovcu.

Dne 31. avgusta se je vršila v Karlovcu plavalna tekma, ki je po zaslugi plavalne sekcije „Olimpije“ iz Karlovca nad vse slajno potekla. Gostje udeleženci so bili brezplačno pogosteni, tekma sama pa je bila v vseh posameznostih najskrbneje pripravljena.

Tekma se je pričela ob 10. uri, in dasi je bilo vreme čisto jesensko

— deževalo je celo noč — je prisostvovalo zanimivi športni prireditvi obilo občinstva. In občinstvo se v svojem pričakovanju ni prevaralo, ker so se tekme udeležili skoro vsi jugoslovanski športni klubi (Olimpija-Karlovac, Hašk-Zagreb, Viktorija-Sušak, Concordija-Zagreb, Ilirija-Ljubljana), ki so poslali v boj svoje najboljše moči, kakor: Reš, Jakil Joža, Bogović, Jesenko, Ravnik itd. Radi močne konkurence so bile vse točke sporeda veleslavinami in napete.

Pri brzopletanju za gospode čez 50 m je došel na cilj prvi Ravnik Fran (Ilirija), kot drugi Hašk (Zagreb), pri plavanju za gospode čez 1000 m pa kot prvi Reš (Viktorija) in kot drugi Jakil (Olimpija). Omeniti moramo, da je plaval gosp. Jakil celo prvo v prsnem tempu, ki je najbolj težak, med tem ko je plaval Reš najhitrejši tempo „Kraolj“. Poleg tega se je gosp. Jakil pri zadnji tekmi v Zagrebu ponesrečil in zato še ni bil popolnoma v formi, a je vseeno prišel na cilj le 20 sekund pozneje kot g. Reš. Pričakovati je s sigurnostjo, da si že pri prihodnji tekmi pribori Jakil prvenstvo nad Rešom. Posebno zanimiva vsled hude borbe je bila tekma za dame čez 100 m. Z elegantnim in pospešenim tempom se je končno le posrečilo gđ. Angelci Černe (Ilirija) prekositi ostale tekmovalke in dospeti kot prva na cilj. Sledili sta ji Milica Oreščanin (Olimpija) in Stefica Županac (Olimpija).

Ravno tako interesantno je bilo plavanje za gospode čez 100 m, kjer je od vseh tekmovalcev došel na cilj edini g. Reš (Viktorija), ker je vse

osiale prijel krč, ali pa so odnehali sami. Glavna konkurenta Reš in Ravnik sta se med potjo križala in potem plavala vsopredno. Proti koncu, ko je prišel Ravnik že puščati svojega so-tekmovalca za seboj, ga je prijel krč in potegniti so ga morali iz vode. Pri tekmi čez 400 m v prsnem tempu je dobil prvo mesto Ivo Medved (Ilirija), in se mora za ta uspeh mlademu plavcu, ki je v tej tekmi pravi stopil pred javnost, iskreno čestitati. Kot drugi mu je sledil Orehovac (Olimpija).

Zvečer je bila razdelitev daril, nakar je sledil ples in prosta zabava. Slovenske tekmovalce je občinstvo burno pozdravljalo.

Popoldne se je vršila nogometna tekma Olimpija-Concordija, ki je izpadla za 4:0 v korist Concordije. Moštvo Olimpije igra mirno in lepo, medtem ko je Concordija igrala nefair, deloma celo surovo. Priporočamo vodstvu Concordije, da opozori svoje igralce na ta velik nedostatek svojega moštva.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani

Osvobodili smo se narodno — osvoboditi se moramo tudi gospodarsko, ker le neodvisno in pozitivno gospodarstvo je in bo podlaga zdravi in močni državi, kakršno si pač želimo. Mobilizirajmo torej svoj kapital — kamen do kamna, zrno do zrna — in če smo tudi majhen narod, bomo zmagali gospodarsko. Opozorjamo na današnji oglas „Jugoslovanskega kreditnega zavoda v Ljubljani“.

Proda se.

Tovorni voz z diro na peresih oši na olje za 1 ali 2 konja se ceno proda. Fr. Škafar, Rimska cesta št. 16, Ljubljana. 1333

Priporoču se partija damskih nogavic, bel in črn sukaneč znanka pismo in veriga pri tvrdki Jos. Petelinc, Ljubljana.

Kupi se.

Kupim po visoki ceni bukov les z izvoznico v Nemško Avstrijo. Kdor lahko isto preskrbi, blagovoli ponudbe staviti na naslov Josip Kürbsch, Celje. 1329

Službe.

Dobre krojaške pomočnice za možko in žensko delo sprejme proti dobri plači F. Potočnik, Selenburgova ulica 6. Dela se samo 8 ur na dan. Vstop takoj. — Delo trajno. 1322

Učenca, poštenih starišev, ki je dovršil vsaj jedno gimnazijo ali realno sprejme tvrška z železnino in špecerijo, Kastelle Franc, Kandija, Novo mesto. 1319

Uradnik, invalid, 27 let star, zmožen slovensčine in nemščine v govoru in pisavi, z večletno prakso kot mezdni računar, zmožen tudi knjigovodstva in korespondence, išče primerne službe pri kakem večjem industrijskem ali trgovskem podjetju. Cenjene ponudbe na upravo „Jugoslavije“.

Razno.

Ponudim samo gostilničarjem in trgovcem silovko, rum, brinjevec, pristni konjak v najboljši kakovosti. 1305 Spitzer, Ljubljana, Kolizej.

Mizarska delavnica za 8 delavcev se z orodjem vred odda v najem, kje pove uprava. 1331

Dobro doba gostilna se išče za takoj v najem v lepem kraju v Sloveniji. Ponudbe prosim pod „Lep kraj“ pošto ležeče, Trušnje—Velikovec. 1336

Gospod želi zanimive korespondence z mlado damo. Ponudbe pod „Kizmet“ na upravnstvo. 1337

Daljnogled.

na prizme, Zeiss, velik, posebno svetloben, brez torbe, se proda. Cena 500 K. Ogleda se v upravi „Jugoslavije“.

Učenca

poštenih starišev, povsem zdravega, s potrebno šolsko izobrazbo in kateri ima veselje do trgovine, sprejme takoj in pod ugodnimi pogoji trgovska firma J. KUŠLAN, Kranj, Gorenjsko.

Kupujem po najvišji dnevni ceni

lepo volno

od živih ovac
Mihael Omahen
Višnjagora.

Kolobarji

iz suhega, mehkega lesa za podkuriti, v vsaki množini dobavlja

F. & A. Uher

Pisarna: Selenburg, ul. 4.
Skladišče: Slomškove ul. 12.

VRECE

vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno in plačuje najbolje trg. firma

J. Kušlan,
Kranj, (Gorenjsko)

Komisijaska trgovina

Filip Pečenko, Ljubljana, Dunajska cesta št. 6, priporoču svojo bogato zalogo manufakturnega blaga: cefirja, tiskovine, parhenta, kiota, blačevine, nogavic, robcev, sukanca, črne in bele svilne, gumbov, pritiskačev, rlinčic za čevlje in drugih izdelkov čeških tvornic, katere zastopa.

KEFIR

Filip Pečenko
Ljubljana, Dunajska cesta 6

naznanja sl. občinstvu, da je otvoril Prvi jugoslovanski zavod za izdelovanje Kefirja in Joghurta. Kefir je od zdravnikov priznan kot najboljši pripomoček proti tuberkulozi, anemiji, želodčnim boleznim itd. Nenadomestljiv za slabotne dojenčke kakor odrasle. Kefir uniči vse človeškemu organizmu škodljive bacile. Pri rednem vživanju istega se doseže visoka starost. Vapeh zajamčen s 1000 K. Razpošilja tudi na deželo.

705IP-7UG PLESKAR-IN-LIČAR

LJUBLJANA
Rimska cesta 16.

naznanja, da še vedno dela s pristnim blagom. Izvršitev točna.

Zmerne cene.
Za vsa izvršena dela jamčim 2 leti.

Kupim
vsako množino
jabolčnika
kakor tudi 420
jabolčnega kisa.

Ponudbe z navedbo
množine in najnižje
cene na Ljubljana I.,
poštni predal števil. 163.

Ne kupujte izdelkov sovražnih držav, podpirajte
samo domače izdelke, ki so veliko boljši in cenejši.

Zahtevajte samo pristno voskovo
„HIF“-kremo, ki je radi svojih sestavin
najboljša in zajamčena.

Istotam se dobi: **cigaretne stročnice in pa-**
pirčki od 14 K naprej, razglednice, pisemski
papir, vlasnice, toaletno milo i. t. d.

Zaloga samo na debelo: **Oroslav Čertalič,**
Ljubljana, Resljeva cesta št. 20.

Priporočava najino vedno veliko zalogo dobre

 slivovke

in

ruma

ter vsakovrstnega špecerijskega blaga. Solidna in
točna postrežba.

GREGORC & VERLIČ
Ljubljana, Cesta na Rudolfovo žel. 1.

Slavnemu občinstvu na-
znanjava, da sva prevzela
gostilno

Narodni dom
v Celju.

Skrbela bodeva za dobro
in točno postrežbo ter se
priporočava za mnogo-
brojen obisk.

Ivan in Ana Černe
z Goriskega.

Fotografične plošče, filme, papirje in
vse potrebščine - le sveže blago -
priporoča
Drogerija in fotomanufaktura
„SANITAS“, CELJE
Kolodvorska ul. 5.

Sprejemem za takej ali za čimprej mogoče
odvetniškega koncipijenta

ki ima sodno prakso in doktorat.

Dr. Schegula, odvetnik, Novomesto.

Velika zaloga raznobarnega tu- in ino-
zemskega modnega blaga. Najlepša izbira
oblek lastnega izdelka po najnovejšem kroju,
belih in barvanih srajc z in brez ovratnikov,
samoveznic, športnih čepic itd. ter razno-
vrstnega manufakturnega blaga.

Prva kranjska razpošiljalna

Schwab & Bizjak
Ljubljana

Dvorni trg 3 — Pod Narodno kavarno.

Kostanjev les kupi

v vsaki množini strojilna tovarna

Samsa & Co. v Ljubljani,
Marije Terezije cesta 2.

BARVA in KEMIČNO — ČISTI

vsakovrstno blago

obleke

in **PERE**

in

SVETLOLIKA

domače perilo

ovratnice, zapesnice

(pošilja po isto na dom)

in srajce

tovarna Jos. Reich

Ljubljana, Poljanski nasip št. 4.

Podružnica: Šelenburgova ulica št. 3.

Pekarija, gostilna, mesnica,

vrt, hlevi, 4 orale polja in gozd — nemška
last — se prodaja v večjem slovenskem indu-
strijskem kraju. Cena 240.000 K. Proda se
le Slovincu, Hrvat ali Srbu in sicer kristjanu,
ne židu. — Naslov pove „Jugoslovanski
kreditni zavod“ v Ljubljani, Marijin trg 8.

Jugoslovanski kreditni zavod r. z. z. o. z.

v Ljubljani, Marijin trg 8, Wolfova ulica 1

Sto in stoletja smo bili zasluženi in hlapci na lastni zemlji, končno smo dosegli svojo svobodno neodvisno državo. S tem pa še ni doseženo vse, kajti s tem je stvarjena šele podlaga, to dani šele pogoji za razvoj in napredek in naš sedaj je treba intenzivnega dela na gospodarskem polju.

Slovenska zemlja je vsled svoje ugodne lege in obilice prirodnih zakladov tako pripravna za industrijsko delo, da nas bodo tuji zopet zaslužili v kljub naši lastni državi, če se ne bomo gospodarsko ojačili in osamosvojili.

Kakor hitro dobi moč tuji kapital, smo uničeni in gospodarsko zasluženi. Rešiti nas more le intenzivno gospodarsko delo med kmetstvom in meščanskim prebivalstvom. To se bo pa dalo doseči s pospeševanjem slovenske trgovine, industrije ter obrti. Naši trgovini, industriji in obrti se odpira velikansko polje.

Delajmo, da nas tuji ne prehitijo! Ker je pa za gospodarsko delo treba denarja, denarja in zopet denarja, mobilizirajmo o pravem času svoj kapital, da nas ne prehitijo tuji, osobito židi, ki rinejo v Jugoslavijo kot v obljubljeno deželo, ker vedo, da je pri nas — bodočnost.

Če smo tudi majhen reven narod, a v združenju je moč, ki je re premagajo posamezniki, bogatini tuji. Radi tega so se združili slovenski in hrvaški obrtniki ter osnovali „Jugoslovanski kreditni zavod“, registrirano zadrugo z omejeno zavezo v Ljubljani, ki se bo iz majhnih početkov razvila v velik zavod, ki bo ščitil in podpiral jugoslovansko trgovino, industrijo in obrt.

Vabimo na sodelovanje vse, ki jim je razvoj in napredek slovenske trgovine, industrije in obrti pri srcu. Po sklepu občnega zbora z dne 12. junija t. l. razpisujemo

I. subskripcijo en milijon kron deležev

in sicer 10 000 deležev po 100 K (sto kron) da se tudi mali trgovec in obrtnik lahko udeleži. Vsakdo lahko podpiše poljubno število deležev. Vsak delež ima na občnem zboru en glas. Priglašeni deleži se imajo vplačati takoj ali najkasneje do konca tega leta. Deleži se glasijo na vplačatelja in imajo pravico do dividende od 1. januarja 1920 naprej. Pred 1. januarjem 1920 vplačani deleži se bodo od dneva vplačila do konca leta obrestovali po sklepu občnega zbora.

Pri nadaljnjih emisijah deležev bodo imeli vedno prednost priglašenci te prve emisije.

Pojasniti daje in prijave ter vplačila sprejema „Jugoslovanski kreditni zavod“ r. z. z. o. z. v Ljubljani, Marijin trg 8 in Wolfova ulica 1.

Velika je postala naša domovina in čaka nas mnogo gospodarskega dela. Osvobodili smo se narodno — osvoboditi se moramo pa tudi gospodarsko, ker le neodvisno in pozitivno gospodarstvo je in bo podlaga zdravi in močni državi, kakršno si pač želimo. Mobilizirajmo torej svoj kapital... Kamen do kamena, zrno do zrna... in če smo tudi majhen narod, združeni bomo zmagali tudi gospodarski.

Upravni svet.

Jugoslovanski kreditni zavod r. z. z. o. z.

v Ljubljani, Marijin trg 8, Wolfova ulica 1

sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje po

 4%

čistih brez odbitka.

Inkaso faktur in trgovske informacije.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta. — Daje posojila na vknjižbo, poroštvo, vrednostne papirje, in na blago ležeče v javnih skladiščih.

— **Trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji.** —
Neposredno pod državnim nadzorstvom.